

Мартиненко Надія Олександрівна

Льотна академія Національного

авіаційного університету

(м. Кропивницький)

Науковий керівник – к.п.н., доцент Герасименко Л. С.

РОЛЬ МІЖКУЛЬТУРНОЇ СЕНСИТИВНОСТІ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ПІЛОТІВ

Процеси глобалізації та постійно зростаюче багатокультурне суспільство в різних сферах діяльності, яке взаємодіє з людьми різних соціальних і культурних шарів і культурного розмаїття, може стати причиною виникнення проблем при міжкультурній комунікації та взаємодії.

Міжкультурна сенситивність, як і міжкультурна взаємодія, є одним з основних компонентів ефективної й успішної взаємодії майбутніх авіаційних фахівців в мультикультурному професійному середовищі, які можуть впливати на повсякденну, соціальну і професійну діяльність.

Відповідно до теорії вченої Л. Почебут, міжкультурна сенситивність – чутливість до станів і переживань інших людей, їх емпатичні здатності. Таким чином, високий рівень міжкультурної сенситивності (чутливості) в міжкультурному спілкуванні може допомогти майбутнім пілотам з різних культур правильно взаємодіяти один з одним [2]. Американські вчені Б. Гудикунст та У. Кім стверджують, що міжкультурна комунікація та міжкультурна сенситивність – це взаємний і символічний процес, який включає приписування значень між людьми, що належать до різних культурних коренів. Однак важливо знати, чи однакові міжкультурна чутливість і міжкультурна комунікація, і яким чином ці два елементи впливають один на одного [5]. Звернемо увагу на висловлювання вчених Г. Чена та В. Старости, які стверджують, що основним моментом міжкультурної сенситивності є особисте

прагнення людини розуміти та цінувати різні культури й культурні норми, які не збігаються з її власними культурними нормами [4].

Нормальна, безпечна робота екіпажу в більшій мірі залежить від того, на яких засадах будуються взаємини всередині команди. Це залежить від індивідуально-психологічних якостей особистості, а саме темпераменту та характеру. Риси характеру поділяють на пізнавальні, емоційні та вольові, які прогнозують поведінку людини в певних ситуаціях. Німецький психолог К. Леонгард займався проблемою акцентуації характеру і виділив декілька типів, серед яких і сенситивний. Головними рисами цього типу характеру є велика вразливість, співпереживання до інших, здатність до відвертості і товариськості [1]. Л. Собчик визначила типологію особистісних властивостей, властивих різним темпераментами людини. Серед них – тривожність, емотивність, агресивність, спонтанність, екстраверсія, інтроверсія. Сенситивність вчена розглядає, як підвищена і тонко диференційована чутливість особистості до нюансів поведінки інших людей, що припускає чуйну реакцію на емоційний клімат у команді [3].

Таким чином, вважаємо, що міжкультурна сенситивність, так як і міжкультурне спілкування, має велике значення у становленні майбутнього авіаційного фахівця. Здатність адаптуватись у міжкультурному середовищі у професійній діяльності потребує не тільки ефективною взаємодію, але й насамперед уваги, емоційної стійкості, чутливості, поваги в мультикультурному екіпажі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Леонгард К. Акцентуированные личности. – Киев: изд-во Логос, 2000. – 439 с.
2. Почебут Л. Г. Кросс-культурная и этническая психология. Учебное пособие. СПб: Питер, 2012. – 336 с.

3. Собчик Л. Н. Диагностика индивидуально-типологических свойств и межличностных отношений /Л.Н. Собчик. - М., 2012. – 368 с.
4. Chen G. M., & Starosta W. J. A review of the concept of intercultural sensitivity //Human Communication. 1997. № 1. P. 1-16.
5. Kim Y. Y. Intercultural communication competence: A systems-thinking view. [In W. B. Gudykunst & Y. Y. Kim (Eds.)]. *Readings on communicating with strangers: An approach to intercultural communication*. New York, 1992. pp. 371-381.